

Empowered lives.
Resilient nations.

Proiectul de consolidare a capacităților pentru reducerea emisiilor – Republica Moldova:

**AAANN (în engleză - NAMAs) – mecanismul
de atenuare a efectelor schimbărilor
climatice la nivel global în Republica
Moldova**

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

An Australian Government Initiative

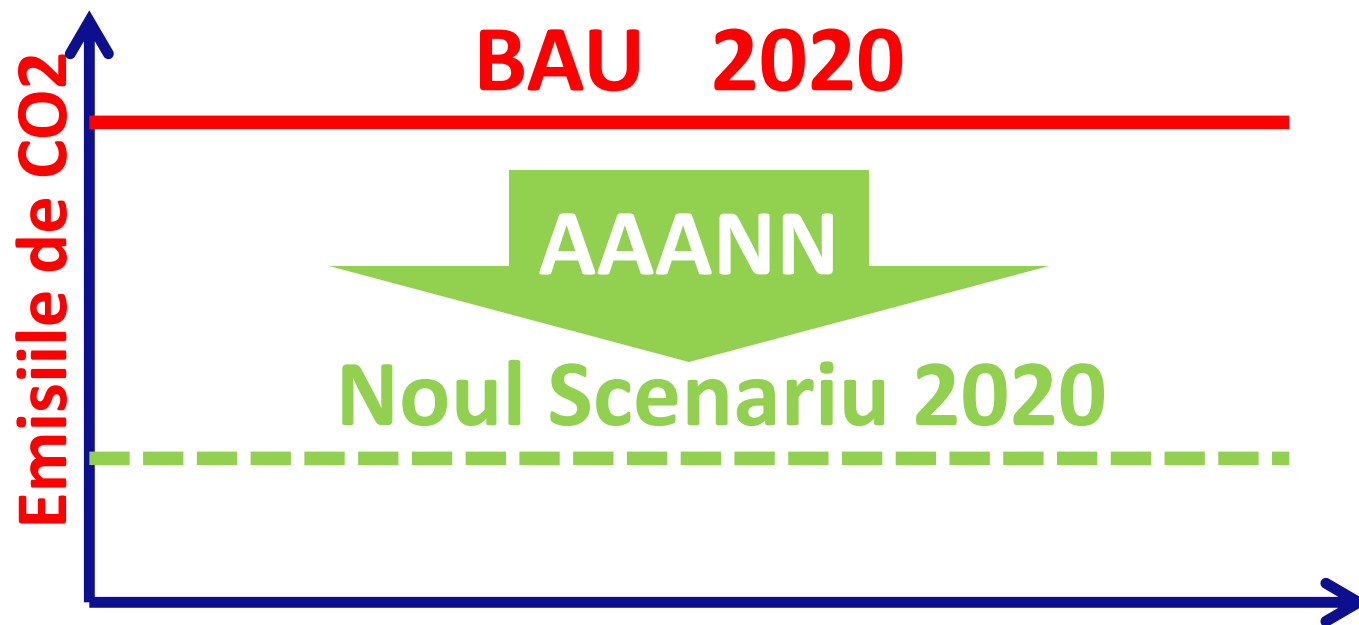
29 mai, 2014
Ion Comendant, Lider de echipă

Sumarul prezentării

1. Ce reprezintă Acțiunile de Atenuare Adekvate la Nivel Național (AAANN)?
2. Promovarea conceptului AAANN;
3. De ce apelăm la AAANN?
4. Principalele deosebiri dintre AAANN și MDN;
5. Pașii întreprinși în RM spre promovarea AAANN
6. Caracteristicile AAANN cu suport financiar
7. Proiectul LECB în RM: Obiectivul 2: AAANN
8. Asistența tehnică

Ce reprezintă Acțiunile de Atenuare Adecvate la Nivel Național?

- Genuri de AAANN: regulamente, standarte, programe, politici, măsuri de încurajare.
- Multe aspecte ce țin de elaborarea, implementarea și susținerea AAANN **sunt încă în dezbateri.**
- Conceptul AAANN încă evoluează.

Promovarea conceptului AAANN

- Acțiunile trebuie să fie: voluntare, adaptate la țară, compatibile cu acțiunile de dezvoltare durabilă și care reduc emisiile GES sau majorează absorbția lor
- ANAA trebuie să fie măsurabile, raportabile și verificabile (MRV)

Genuri de AAANN

Unilaterale:

Fără suport extern

Trebuie să fie recunoscute pe plan internațional

Susținute

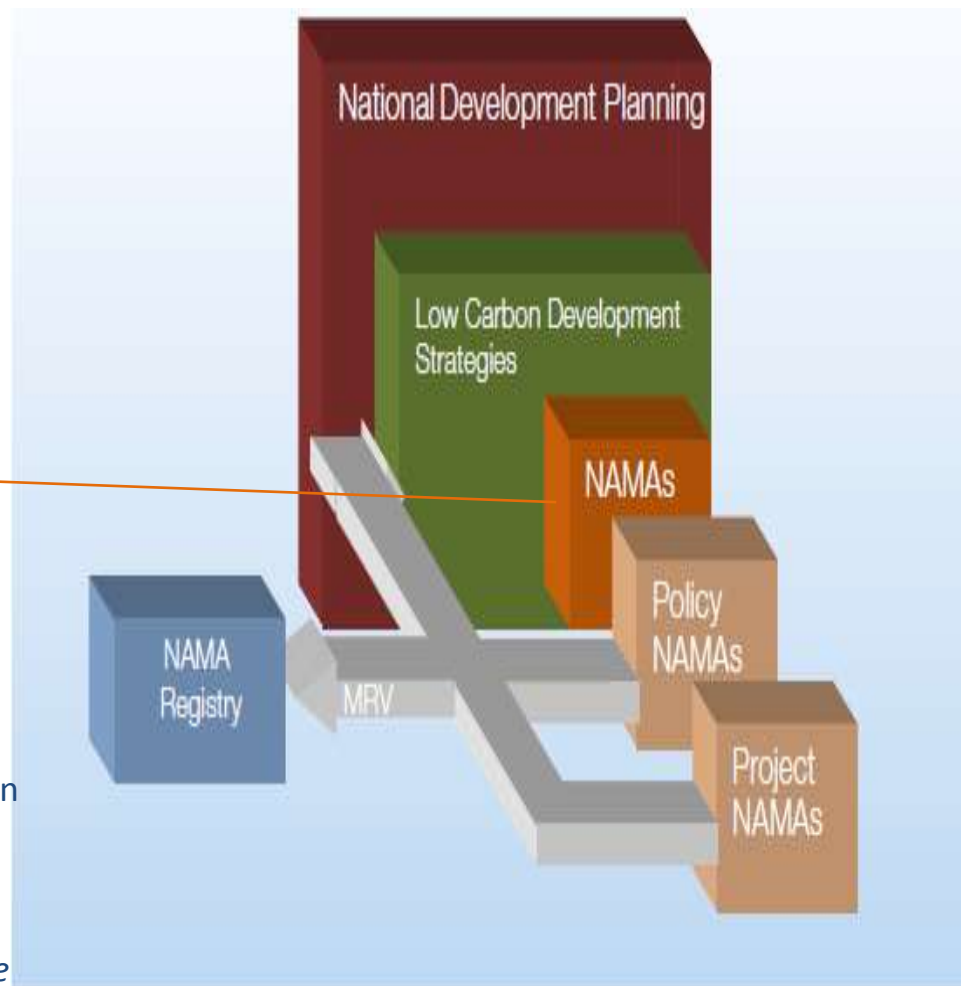
de către statele dezvoltate

Trebuie să fie măsurabile, raportabile și verificabile

Creditate

Pentru a fi vândute pe piața globală de carbon

Trebuie să se raporteze la scenariul liniei de bază

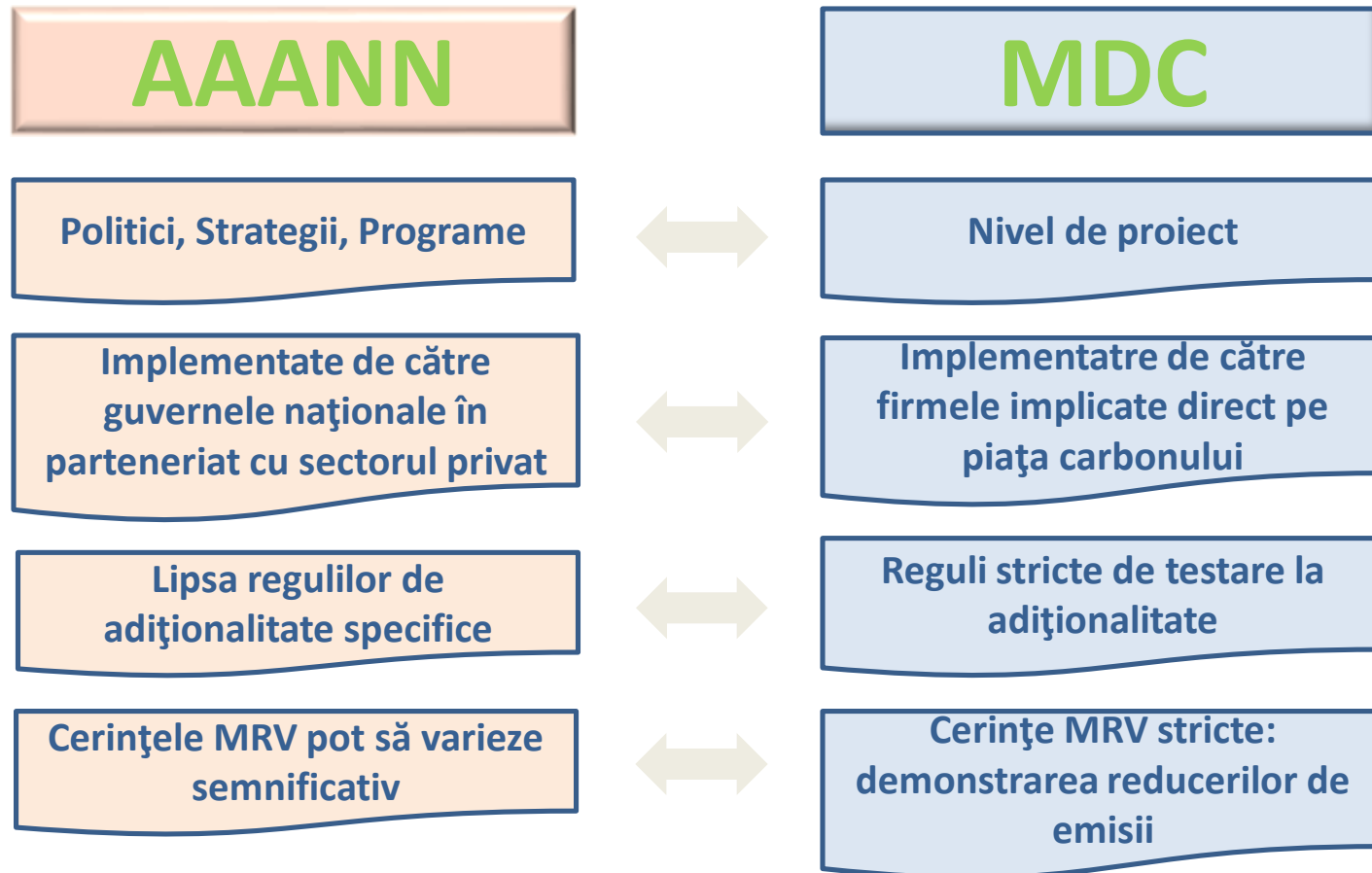

De ce apelăm la AAANN?

- AAANN contribuie la eforturile de atingere a obiectivelor naționale de dezvoltare economică și umană durabilă, precum și celor de reducere a sărăciei
- AAANN pot facilita accesul la Fondul pentru o Climă Verde (Green Climate Fund) precum și la alte surse de finanțare (interne, bilaterale, private)
- AAANN pot facilita atragerea investițiilor străine directe în sectoarele-cheie ale economiei
- AAANN încurajează dezvoltarea și transferul inovațiilor tehnologice de origine autohtonă
- AAANN promovează dezvoltarea economică pe plan local, contribuie la asigurarea securității energetice și sporește eficiența industrială

Principalele diferențe dintre AAANN și MDC

•MDN bazat pe program (activități de program) este mai apropiat de AAANN ca concept și chiar ar putea servi drept punct de pornire pentru conceptualizarea unor AAANN

Pașii întreprinși în RM spre promovarea AAANN

Proiecte MDN:

10 pînă în prezent

Protocolul de la Kyoto a expirat în 2012; în decembrie 2012 la Doha s-a luat decizia privind extinderea termenului cu 8 ani

Proiectul ENT :

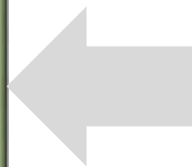
Lista tehnologiilor avansate (3013)

+ 5 Idei de Proiect propuse.
Finanțate de către UNEP

Proiectul FCDER:

Începînd din aprilie 2015

Proiectul SDER:

În proces de aprobare

Include:

- ✓ Strategia de Dezvoltare a Moldovei 2020
- ✓ Strategia Energetică pînă în 2030
- ✓ Strategia Națională privind deșeurile
- ✓ CNT, alte documente strategice

Caracteristicile AAANN cu suport financiar

1. Exigența față de dezvoltarea durabilă:

acțiunea trebuie să fie adecvată pentru condițiile specifice ale țării respective și să se integreze în programele naționale de dezvoltare

2. Cerințele internaționale MRV:

Cerințele MRV sunt unul dintre aspectele cele mai pe larg discutate referitor la AAANN în cadrul negocierilor internaționale referitor la climă

3. Impactul transformativ:

Unele AAANN ar putea să depășească domeniul unui simplu proiect

5. Înregistrare la CONUSC:

Înregistrarea AAANN este puțin probabil să aibă vreun impact sau să ofere recomandări vizavi de design-ul și structura financiară a AAANN. Pentru înregistrarea AAANN este necesară estimarea totală a costurilor, precum și costurile incrementale

4. Agenția implementatoare:

Instituțiile naționale trebuie să se conformeze standartelor minime în ceea ce privește capacitatea acestora de a implementa acțiuni de atenuare și de a monitoriza rezultatele acestora.

Suporturi paralele spre atenuarea efectelor schimbărilor climatice : Fondul Global de Mediu (GEF); Fondurile de Investiții Climatice ale Băncii Mondiale (CIF); Asistență Oficială pentru Dezvoltare în domeniul schimbărilor climatice (ODA).

Proiectul LECB Moldova : Obiectivul 2: AAANN

Indicatorul 1

**Cel puțin două propuneri de
AAANN elaborate și
prezentate spre înregistrare
(Martie 2016)**

Indicatorul 2

**Foaie de parcurs cu prezentarea
priorităților AAANN pe termen
scurt, mediu și lung elaborată și
pregătită pentru consultări
extinse cu societatea civilă
(Septembrie 2016)**

Proiectul LECB Moldova: Obiectivul 2: AAANN

A
C
T
I
V
I
T
Ă
Ț
I

1. Elaborarea procedului de planificare pentru formularea AAANN

în contextul priorităților naționale de dezvoltare

2. Consolidarea capacităților pentru elaborarea, analiza și aprobarea AAANN

3. Identificarea, prioritizarea și selectarea AAANN în domeniile și sectoarele-cheie

4. Elaborarea a cel puțin doua AAANN pentru suport internațional

5. Obținerea aprobării din partea Guvernului a propunerilor de AAANN

6. Crearea și facilitarea platformelor de dialog pentru AAANN

➤ Indicatorii pentru 2014

Indicatorul 1

**Elaborarea Scenariilor Liniei
de bază în sectoarele
selectate pentru
implementarea AAANN**

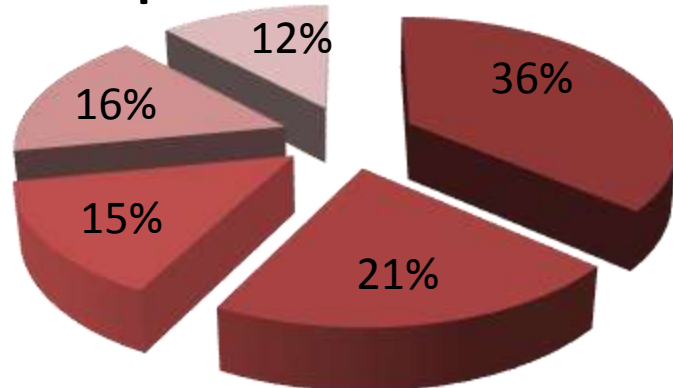
Indicatorul 2

**Un set de AAANN propus spre
analiză și aprobare la Comitetul
de Coordonare**

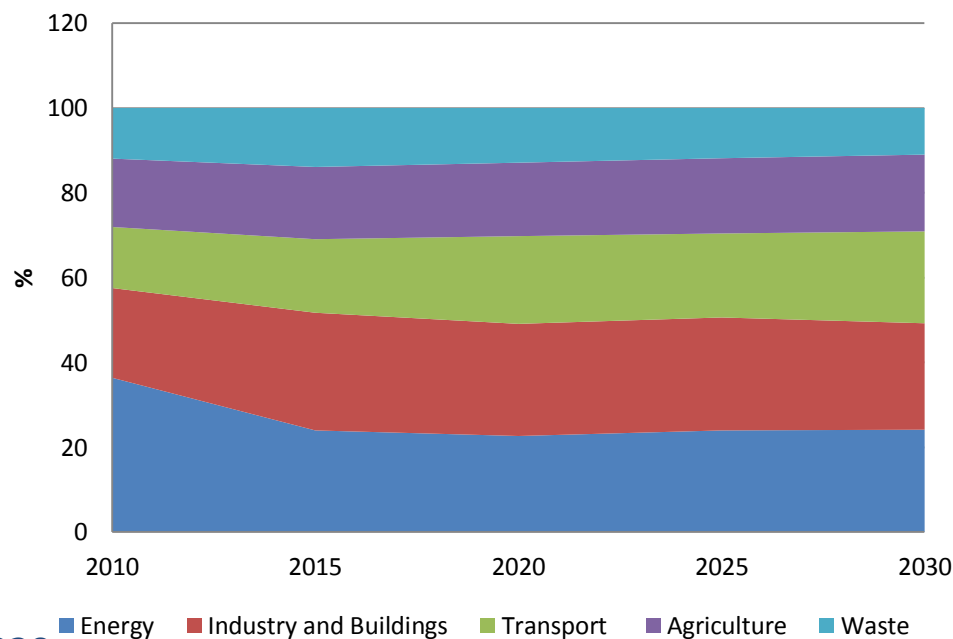
Proiectul LECB Moldova : Obiectivul 2: AAANN

- Sectoarele propuse spre examinare pentru identificarea AAANN: **energetica, industrie și construcții; transport; agricultură; LULUCF (exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura); deșeuri**

**Rata emisiilor GES în 2010
pe sectoare**

Contribuția sectorului la emisiile GES

LULUCF contribution: -17% in 2010; -19% in 2020

■ Asistență din partea experților străini

➤ Finanțare directă din partea Global Support Unit

➤ “Carbon Partners Asiatica” este compania selectată pentru asigurarea asistenței în privința ANAA în Moldova:

- Elaborarea metodologiei de bugetare pentru AAANN și aplicarea acesteia la cel puțin o AAANN (*procesul de bugetare pentru elaborarea și implementarea politicilor are mai multe dimensiuni - politică, managerială, de planificare, de comunicare, precum și financiară*)
- Elaborarea unui model conservativ de flux numerar pentru cel puțin o AAANN (*De estimat suma și calendarul plăților, precum și veniturile asociate cu AAANN*)
- Elaborarea unei structuri financiare pentru o AAANN (*suport tehnic pentru elaborarea unei propuneri de structură financiară care va ține cont de criteriile și cerințele pentru accesarea fondurilor în cadrul Sistemelor Naționale pentru Investiții Publice, Datorie Publică, Tarife și Fonduri Private*)

Beneficiarii Proiectului

- Ministerele de resort responsabile de gestionarea:
Energeticii, Industriei, Clădirilor, Transportului,
Agriculturii, domeniului Forestier, Deșeurilor, Mediului
- Agenția de Eficiență Energetică
- Agențiile Naționale și Regionale de Dezvoltare
- Instituțiile de Studii și Cercetări
- Experți independenți
- Sectorul privat
- Autoritățile locale
- Întreaga societate

Vă mulțumesc pentru atenție!

Date de contact:

Ion COMENDANT, Ph.D

Tel/Fax: +373 22 232 247

GSM: +373 69 217 004

E-mail: icomendant@gmail.com

Teme pentru discuții

Grupul de lucru: Formularea AAANN în contextul LEDS

Teme pentru discuții:

- Rolurile partenerilor-cheie și modalități de implicare a acestora în activitățile de proiect
- Potențialele beneficii pentru partenerii implicați și modalitățile de a le obține.